

(สำเนา)
เลขรับ ๑๓๘๓๙/๒๕๕๖ วันที่ ๒๒ ส.ค. ๒๕๕๖
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๑๑๙๖

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ร่างกรอบการเจรจาความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทยกับสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป
(European Free Trade Association : EFTA)

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างกรอบการเจรจาในเรื่องนี้

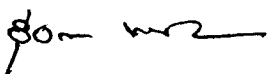
ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างกรอบการเจรจาความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทยกับสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป (European Free Trade Association : EFTA) เพื่อขอความเห็นชอบจากรัฐสภา ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างกรอบการเจรจาดังกล่าว มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอรัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร
(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๖
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานระเบียบวาระ
สำนักการประชุม

มาตี พิมพ์
พิมพ์ ทาน
H ตรวจจับ

ร่างกรอบการเจรจา

ความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทยกับสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป

บทสรุปผู้บริหาร

๑. ภูมิหลัง

๑.๑ ไทยและสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป (European Free Trade Association: EFTA) ซึ่งประกอบด้วย สวิตเซอร์แลนด์ นอร์เวย์ ไอซ์แลนด์ และลิกเตนสไตน์ ได้ประกาศเจรจาความตกลงการค้าเสรีระหว่างกันเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๔๗ โดยได้มีการเจรจามาแล้ว ๒ รอบ คือเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ ณ จังหวัดภูเก็ต และเดือนมกราคม ๒๕๔๙ ณ จังหวัดเชียงใหม่ โดยการเจรจาครอบคลุมในทุกเรื่อง อาทิ การเปิดตลาดสินค้า การค้าบริการ การลงทุน ทรัพย์สินทางปัญญา ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของไทยเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๔๙ ทำให้การเจรจาหยุดชะงักลง

๑.๒ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายกรัฐมนตรี (นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร) ได้หารือกับ นายกรัฐมนตรีราชอาณาจักรนอร์เวย์ (นายเจนส์ สโตลเตนเบิร์ก) ในช่วงการประชุมผู้นำเอเชีย-ยุโรป ครั้งที่ ๙ (ASEM ๙) ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยทั้งสองฝ่ายได้ตกลงที่จะให้มีการเจรจาความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทยกับ EFTA ต่อไป

๑.๓ มาตรา ๑๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปี พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดเงื่อนไขการทำความตกลงระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุนหรืองบประมาณของประเทศ ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา ดังนั้น หากไทยจะเจรจาความตกลงการค้าเสรีแบบทวิภาคีกับสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป จึงจำเป็นต้องได้รับความเห็นชอบกรอบการเจรจาแบบทวิภาคีจากรัฐสภาก่อน

๒. การรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน

๒.๑ ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ – เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๖ กระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินการจัดประชุมหารือและรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม นักวิชาการ เกษตรกร และประชาชนทั่วไปอย่างต่อเนื่อง พร้อมเผยแพร่ให้ทุกภาคส่วนรับทราบข้อมูลความคืบหน้าในการเตรียมความพร้อมสำหรับการเจรจา และผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจัดสัมมนาและเวทีสาธารณะทั่วทุกภาคของประเทศ รวมทั้งสิ้นกว่า ๑๕ ครั้ง มีผู้แทนจากหน่วยงาน/องค์การภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมเข้าร่วมกว่า ๑,๕๐๐ คน ดังนี้

(๑) การสัมมนา “FTA ไทย-สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป (เอฟตา) เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์

(๒) การสัมมนา “เตรียมพร้อม รองรับ ปรับตัว FTA ไทย-EU และ ไทย-EFTA” เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๔ ณ โรงแรมอิมพีเรียล คิวินส์ปาร์ค กรุงเทพฯ

(๓) การจัดรับฟังความคิดเห็นในลักษณะ Focus group จำนวน ๗ กลุ่มสินค้าและบริการ

ประกอบด้วย ๑) กลุ่มสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ยานยนต์ ชิ้นส่วนยานยนต์ และเหล็ก ๒) กลุ่มสินค้าแฟชั่น (สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม) อัญมณีและเครื่องประดับ รองเท้าและเครื่องหนัง ๓) กลุ่มสินค้ายา ๔) กลุ่มบริการสาขาการเงิน ธนาคาร ท่องเที่ยว โรงแรม และแอนิเมชัน ๕) กลุ่มสินค้าเกษตรและอาหาร ๖) กลุ่มสินค้าเครื่องตีแม่เหล็กฮาร์ดดิสก์ และ ๗) กลุ่มสิ่งแวดล้อมและการคุ้มครองพันธุ์พืช ในช่วงเดือนกันยายน ๒๕๕๕ ที่กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

(๔) การสัมมนารับฟังความคิดเห็นเวทีสาธารณะ “FTA ไทย-EFTA: โอกาสและความท้าทาย” ๔ ครั้ง ที่จังหวัดขอนแก่น เชียงใหม่ สงขลา และกรุงเทพฯ ในช่วงเดือนมีนาคม – พฤษภาคม ๒๕๕๖

(๕) การจัดรับฟังความคิดเห็นในลักษณะ Focus group กลุ่มสินค้าประมง เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ที่กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

(๖) การประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกรอบการเจรจาความตกลงการค้าเสรีไทย-สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ณ กระทรวงพาณิชย์

๒.๒ ผลจากการรับฟังความคิดเห็นที่ผ่านมา ในภาพรวม สรุปว่าการเจรจาความตกลงการค้าเสรีไทย-สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปจะเป็นประโยชน์ต่อการค้าการลงทุนของไทย แต่ก็ควรเจรจาอย่างรอบคอบ รวมทั้งระมัดระวังผลกระทบทางลบ โดยเฉพาะต่อภาคสินค้าประมง และทรัพย์สินทางปัญญาในประเด็นสินค้ายา

๓. ความจำเป็นในการจัดทำความตกลงการค้าเสรีไทย-สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป

๑) ดึงดูดการลงทุนและใช้ประโยชน์จาก AEC : การรวมกลุ่มเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จะทำให้อาเซียนเป็นตลาดและฐานการผลิตร่วมกัน รวมทั้งทำให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ และการลงทุนอย่างเสรีมากขึ้น จึงดึงดูดให้นักลงทุนต่างชาติย้ายฐานการลงทุนมาในอาเซียนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การลงทุนเพื่อผลิตสินค้าและส่งออกไปทั่วโลก ขณะนี้ ประเทศสมาชิกอาเซียนต่างใช้กลยุทธ์เพื่อดึงดูดการลงทุนต่างประเทศ โดยการทำความตกลงการค้าเสรีกับประเทศต่างๆ รวมทั้งสหภาพยุโรป และสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป คือ สิงคโปร์ รวมถึงอินโดนีเซีย มาเลเซีย และเวียดนาม หากไทยไม่มีการดำเนินการเช่นเดียวกัน ปัจจัยเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของไทย ทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการย้ายฐานการลงทุนของต่างประเทศไปยังประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น ทำให้ไทยสูญเสียโอกาสในการเป็นศูนย์กลาง (Hub หรือ Gateway) ในภาคอุตสาหกรรมที่สำคัญ อาทิเช่น อุตสาหกรรมอาหาร สินค้าและบริการในอุตสาหกรรมสื่อสารโทรคมนาคม เป็นต้น โดยผลกระทบต่อเนื่องจากการย้ายฐานการผลิตและการลงทุนต่างชาติ คือ การไม่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย ซึ่งจะมีผลกระทบต่อเนื่องไปยังการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

ทั้งนี้ ประเทศสมาชิก EFTA เป็นผู้ลงทุนอันดับ ๔ ของโลก ส่วนใหญ่จะลงทุนในภูมิภาคยุโรป และได้ขยายการลงทุนมายังภูมิภาคเอเชีย โดยในปี ๒๕๕๕ EFTA เป็นผู้ลงทุนอันดับ ๖ ในไทย การลงทุนโดยตรงจาก EFTA ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ มีมูลค่าเท่ากับ ๒,๙๓๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐ การลงทุนในไทยส่วนใหญ่เป็น

อุตสาหกรรมเบาและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ การผลิตชิ้นส่วน/อุปกรณ์ที่ใช้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ การผลิตสิ่งปรุงแต่งสำหรับประพินร่างกาย (Hair care & Skin care Products) การผลิตเครื่องดื่มจากพืช ผัก ผลไม้ การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะ รวมทั้งชิ้นส่วนโลหะ (Steel Tire Cord) และเครื่องจักร การผลิต Non-dairy creamer และการผลิตชิ้นส่วนยานพาหนะ

๒) รักษาและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน : สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปมีประชากรประมาณ ๑๒ ล้านคน รายได้ต่อหัวเฉลี่ยประมาณ ๗๒,๙๘๕ ดอลลาร์สหรัฐฯ/ปี นับว่าเป็นอันดับต้นๆ ของโลก ในปี ๒๕๕๕ สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปเป็นกลุ่มประเทศผู้ค้าสินค้า (merchandise trade) สำคัญของโลกลำดับ ๑๑ มูลค่าประมาณ ๗๐๓ แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ มีสัดส่วนร้อยละ ๑.๙ ของมูลค่าการค้าสินค้าของโลก และเป็นลำดับที่ ๗ ของผู้ค้าสินค้าบริการ (Commercial service) สำคัญของโลก มูลค่าประมาณ ๒๓๓ แสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ มีสัดส่วนร้อยละ ๒.๘ ของมูลค่าการค้าสินค้าบริการของโลก ซึ่งการจัดทำความตกลงการค้าเสรีกับสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปซึ่งจะเป็นความตกลงฉบับที่ ๒ ที่ไทยเจรจากับประเทศในยุโรป จะรักษาโอกาสทางการแข่งขันของสินค้าและบริการของไทยในตลาดสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปไม่ให้สูญเสียแก่ประเทศคู่แข่งที่มีความตกลงการค้าเสรีกับสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปอยู่ ซึ่งปัจจุบันครอบคลุม ๓๖ ประเทศทั่วโลก ไม่รวมสหภาพยุโรป รวมทั้งขยายโอกาสทางการตลาดเพิ่มเติมในการส่งออกสินค้าและบริการของไทย และโอกาสในการลงทุนดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการไทยในสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป นอกจากนี้ การที่ประเทศเหล่านี้มีความก้าวหน้าของมาตรฐานสินค้าและเทคโนโลยี ผู้บริโภคของไทยได้ใช้สินค้า และบริการที่มีคุณภาพ รวมทั้งเพื่อส่งเสริมให้มีการลงทุนจากต่างชาติ ในภาคการผลิตและบริการ ซึ่งจะทำให้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการพัฒนาขีดความสามารถของไทย

๓) ลดความเสี่ยงของการตัดสิทธิ GSP : สมาชิกสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป ๒ ประเทศ ได้แก่ สวิตเซอร์แลนด์ และนอร์เวย์ ซึ่งเป็นคู่ค้าสำคัญของไทยในสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป เป็นประเทศผู้ให้สิทธิพิเศษทางศุลกากร (Generalized System of Preference: GSP) แก่ไทยและประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ มาตั้งแต่ปี ๒๕๒๑ สินค้าของไทยที่ใช้สิทธิ GSP ของนอร์เวย์ ได้แก่ อาหาร และอาหารแปรรูป ผักและผลไม้แปรรูป เสื้อผ้าสำเร็จรูป ข้าวโพด อาหารสัตว์ เป็นต้น และสินค้าของไทยที่ใช้สิทธิ GSP ของสวิตเซอร์แลนด์ ได้แก่ อาหารแปรรูปจากเนื้อสัตว์ อาหารทะเลแปรรูป เครื่องสำอางค์ สี/เคมีภัณฑ์ ไม้และผลิตภัณฑ์ ผักและผลไม้แปรรูป เสื้อผ้าสำเร็จรูป เป็นต้น ซึ่งมีความตกลงการค้าเสรีกับสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปจะทำให้สินค้าส่งออกของไทยทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้าเป็นการถาวร ทดแทนการได้รับสิทธิพิเศษ GSP ซึ่งเป็นการให้สิทธิชั่วคราวเท่านั้น โดยในปี ๒๕๕๕ ไทยได้รับสิทธิ GSP จากสวิตเซอร์แลนด์ และนอร์เวย์ เป็นมูลค่า ๗๐๙.๒๖ และ ๙๑.๖๑ ล้านเหรียญสหรัฐฯ (ตามลำดับ) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๓.๙๖ และ ๑๙.๒๘ ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดตามลำดับ สัดส่วนการใช้สิทธิ GSP นั้นสูงถึงร้อยละ ๔๓.๓๓ และ ๖๗.๑๗ สำหรับมูลค่าการส่งออกของไทยไปสวิตเซอร์แลนด์และนอร์เวย์ที่ได้รับสิทธิ GSP

๔. กรอบการเจรจาความตกลงการค้าเสรีไทย-สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป

๔.๑ ร่างกรอบการเจรจาความตกลงการค้าเสรีไทย-สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป จะนำไปสู่การจัดทำความตกลงการค้าเสรีเพื่อรักษาโอกาสทางการแข่งขันของไทยในตลาดสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป ไม่ให้สูญเสียต่อประเทศอื่นที่ได้รับสิทธิพิเศษจากสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป และขยายโอกาสทางการตลาดเพิ่มเติมในการส่งออกสินค้าและบริการของไทย รวมทั้งเพิ่มโอกาสในการลงทุนดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการไทยในสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป เพื่อให้ผู้บริโภคของไทยได้ใช้สินค้าและบริการที่มีคุณภาพ ในขณะที่เดียวกัน ก็จะเป็นการรักษาและดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศในภาคการผลิต และภาคบริการ ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจและเพิ่มความสามารถทางการแข่งขันของไทย โดยคำนึงถึงระดับการพัฒนาตามหลักการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน มีภูมิคุ้มกัน และความพร้อมของกฎหมายภายในประเทศ รวมทั้งให้มีระยะเวลาในการปรับตัวและมีมาตรการรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

๔.๒ เป้าหมายการเจรจา ได้แก่

- ๑) เจรจาให้ได้ประโยชน์ในภาพรวมสูงสุดกับประเทศ และนำมาซึ่งการพัฒนาศักยภาพและความสามารถทางการแข่งขันของไทยในระยะยาว
- ๒) ให้ได้รับความร่วมมือในสาขาที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศและส่งเสริมเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ พร้อมทั้งยกระดับมาตรฐานด้านความปลอดภัยอาหาร พลังงาน สิ่งแวดล้อม แรงงาน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสังคมของไทย

๔.๓ กรอบการเจรจาความตกลงการค้าเสรีไทย-สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปจะใช้ในการเจรจาเพื่อจัดทำความตกลงการค้าเสรีไทย-สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป ซึ่งครอบคลุมถึงความตกลงด้านการค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุน และความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ซึ่งการเจรจาอาจเจรจาแยกเป็นรายฉบับ รวมทั้งภาคผนวกและเอกสารแนบท้าย ที่จะมีการเจรจาเพิ่มเติมในภายหลัง ทั้งนี้ สารสำคัญของกรอบการเจรจาจะครอบคลุม ๑๗ ประเด็น ได้แก่

- (๑) การค้าสินค้า
- (๒) พิธีการศุลกากรและการอำนวยความสะดวกทางการค้า
- (๓) กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า
- (๔) มาตรการเยียวยาทางการค้า
- (๕) มาตรการปกป้องด้านดุลการชำระเงิน
- (๖) มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช
- (๗) อุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า
- (๘) การค้าบริการ
- (๙) การลงทุน
- (๑๐) การระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐ
- (๑๑) ทรัพย์สินทางปัญญา

- (๑๒) การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ
 - (๑๓) ความโปร่งใส
 - (๑๔) การแข่งขัน
 - (๑๕) การค้าและการพัฒนาที่ยั่งยืน
 - (๑๖) ความร่วมมือ
 - (๑๗) เรื่องอื่นๆ ที่จะเป็นประโยชน์กับประเทศไทยในภาพรวม
-

- ร่าง -

กรอบการเจรจา

ความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทยกับสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป
(European Free Trade Association: EFTA)

๑๑๑๑๑

๑. แนวนโยบายของรัฐบาลและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑.๑ แนวนโยบายของรัฐบาลชุดปัจจุบัน

เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ รัฐบาลได้แถลงนโยบายเศรษฐกิจต่อรัฐสภาว่า รัฐบาลมีนโยบายขยายความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจการค้า การลงทุน และการตลาดภายใต้กรอบความร่วมมือและข้อตกลงการค้าเสรีในระบบพหุภาคีและทวิภาคี โดยเร่งรัดการใช้ประโยชน์จากความตกลงที่มีผลบังคับใช้แล้ว นอกจากนี้ ภายใต้แนวนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ รัฐบาลยังมีนโยบายกระชับความร่วมมือและความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์กับประเทศ กลุ่มประเทศ และองค์กรระหว่างประเทศที่มีบทบาทสำคัญของโลก เพื่อเสริมสร้างความเชื่อมั่นในประเทศไทย พร้อมกับการสร้างภูมิคุ้มกันและขีดความสามารถในการแข่งขันให้เศรษฐกิจไทย

การจัดทำความตกลงการค้าเสรีถือเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งที่สำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ และเพิ่มโอกาสการส่งออกทั้งตลาดเดิม และการเข้าสู่ตลาดใหม่ โดยลดอุปสรรคด้านการค้า การลงทุนในตลาดคู่ค้า รวมทั้งสร้างความร่วมมือในด้านต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการค้า การลงทุน การพัฒนาเทคโนโลยี บุคลากรและด้านอื่นๆ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมศักยภาพด้านเศรษฐกิจของไทยต่อไปในระยะยาว

การจัดทำความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทยกับประเทศคู่ค้าต่างๆ รวมทั้งสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปนับว่าสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล และถือเป็นการดำเนินการเชิงรุกของกระทรวงพาณิชย์เพื่อแสวงหาโอกาสในการขยายการค้า การลงทุน ตลอดจนพัฒนาศักยภาพในด้านต่างๆ ของไทย

๑.๒ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำความตกลงการค้าเสรี

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปี พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๙๐ วรรคสาม กำหนดให้ก่อนการดำเนินการเพื่อทำหนังสือสัญญากับนานาประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศตามวรรคสอง คณะรัฐมนตรีต้องให้ข้อมูลและจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และต้องชี้แจงต่อรัฐสภาถึงการทำหนังสือสัญญานั้น นอกจากนี้ ให้คณะรัฐมนตรีเสนอกรอบการเจรจาต่อรัฐสภาเพื่อขอความเห็นชอบ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปี พ.ศ. พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๕ (๕) กำหนดให้การจัดทำหรือดำเนินการตามหนังสือสัญญาที่ได้ดำเนินการไปแล้วก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ให้เป็นอันใช้ได้ และมีให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๙๐ วรรคสามมาบังคับใช้ แต่ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๙๐ วรรคสามมาใช้บังคับกับการดำเนินการที่ยังคงค้างอยู่และต้องดำเนินการต่อไป

๑.๓ ความเป็นมาของการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีไทย-สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป

ไทยและสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปได้ประกาศเจราจาความตกลงการค้าเสรีระหว่างกันเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๔๗ โดยได้มีการเจรจามาแล้ว ๒ รอบ คือเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ ณ จังหวัดภูเก็ต และเดือนมกราคม ๒๕๔๙ ณ จังหวัดเชียงใหม่ โดยการเจรจาครอบคลุมในทุกเรื่อง อาทิ การเปิดตลาดสินค้า การค้า

บริการ การลงทุน ทรัพย์สินทางปัญญา กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า การจัดซื้อโดยรัฐ นโยบายการแข่งขัน มาตรการเยียวยาทางการค้า พิธีการศุลกากร เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของ ไทยเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๔๙ ทำให้การเจรจาหยุดชะงักลง โดยเมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๒ ที่ประชุม คณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (กนศ.) ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ มีมติเห็นชอบให้พักการเจรจา ความตกลงการค้าเสรีไทย-สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปเป็นการชั่วคราว

ฝ่ายสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปได้ขอให้มีการรื้อฟื้นการเจรจาโดยได้ยกขึ้นหารือในระดับผู้นำ ประเทศมาโดยตลอด ล่าสุด เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ นายกรัฐมนตรี (นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร) ได้ หารือกับนายกรัฐมนตรีราชอาณาจักรนอร์เวย์ (นายเจนส์ สโตลเตนเบิร์ก) ในระหว่างการประชุมผู้นำเอเชีย-ยุโรป ครั้งที่ ๙ (ASEM ๙) ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงที่จะให้มีการเจรจา ความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทยกับสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปต่อไป

๑.๔ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๔.๑ การรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน

๑) ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๔- เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๖ กระทรวงพาณิชย์ ได้ดำเนินการจัดประชุมหารือและรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาค ประชาสังคม นักวิชาการ เกษตรกร และประชาชนทั่วไปอย่างต่อเนื่อง พร้อมเผยแพร่ให้ทุกภาคส่วนรับทราบ ข้อมูลความคืบหน้าในการเตรียมความพร้อมสำหรับการเจรจา และผลการศึกษาริวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในรูปแบบของ การจัดสัมมนาและเวทีสาธารณะทั่วทุกภาคของประเทศ (ขอนแก่น เชียงใหม่ สงขลา กรุงเทพฯ) รวม ๖ ครั้ง มี ผู้แทนจากภาครัฐ เอกชน ภาคประชาสังคม เข้าร่วมกว่า ๑,๕๐๐ คน นอกจากนี้ยังได้ทำการประชาสัมพันธ์ ข่าวสารที่เกี่ยวข้องผ่านสื่อโฆษณาต่างๆ และอินเทอร์เน็ตอย่างสม่ำเสมอ

๒) เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕ กระทรวงพาณิชย์ได้จัดให้มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นรายกลุ่ม (focus group) สินค้า/บริการ คู่ขนานไปกับการเตรียมการจัดทำความตกลงการค้าเสรีไทย- สหภาพยุโรป จำนวน ๗ กลุ่มได้แก่ (๑) กลุ่มสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ยานยนต์ ชิ้นส่วนยานยนต์ และ เหล็ก (๒) กลุ่มสินค้าแฟชั่น สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม อัญมณีและเครื่องประดับ รองเท้าและเครื่องหนัง (๓) กลุ่ม สินค้ายา (๔) กลุ่มบริการสาขาการเงิน ธนาคาร ท่องเที่ยว โรงแรม และแอนิเมชัน (๕) กลุ่มสินค้าเกษตรและ อาหาร (๖) กลุ่มสินค้าเครื่องตีแม่เหล็กอลูมิเนียม และ (๗) กลุ่มสิ่งแวดล้อมและการคุ้มครองพันธุ์พืช และเมื่อเดือน พฤษภาคม ๒๕๕๖ ได้จัดการรับฟังความคิดเห็นในกลุ่มสินค้าประมงและประมงแปรรูป เพิ่มเติม อีก ๑ ครั้ง

๓) เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๖ กระทรวงพาณิชย์โดยกรมเจรจาการค้าระหว่าง ประเทศได้จัดการประชุมเตรียมการเพื่อรื้อฟื้นการเจรจาความตกลงการค้าเสรีไทย-สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป ของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งมีผู้แทนกระทรวงต่างๆ เข้าร่วม ได้แก่ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง กระทรวง สาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงแรงงาน และธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นต้น ที่ประชุมเห็นว่า การเจรจาความตกลงการค้าเสรีกับ สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปควรใช้แนวทางเดียวกับการเจรจาความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทย-สหภาพยุโรป

๔) เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖ กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมเจรจาการค้าระหว่าง ประเทศได้จัดให้มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกรอบการเจรจาความตกลงการค้าเสรีไทย-สมาคมการค้า เสรีแห่งยุโรป ณ กระทรวงพาณิชย์ โดยมีผู้เข้าร่วมประมาณ ๑๔๐ คน ซึ่งประกอบไปด้วยผู้มีส่วนได้เสียทุกภาค ส่วนทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม นักวิชาการ และประชาชนทั่วไป โดยที่ประชุมเห็นชอบร่างกรอบ การเจรจาความตกลงการค้าเสรีไทย-สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปที่เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับกรอบการเจรจา ความตกลงการค้าเสรีไทย-สหภาพยุโรป

๕) ผลจากการรับฟังความคิดเห็นที่ผ่านมา ในภาพรวม สรุปว่าการเจรจาความตกลงการค้าเสรีไทย-สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปจะเป็นประโยชน์ต่อการค้าการลงทุนของไทย แต่ก็ควรเจรจาอย่างรอบคอบ รวมทั้งระมัดระวังผลกระทบทางลบ โดยเฉพาะต่อภาคสินค้าประมง และทรัพย์สินทางปัญญาในประเด็นสินค้ายา

๑.๔.๒ การศึกษาผลกระทบ

กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศได้จัดจ้างบริษัทไบรอัน เคพี (ประเทศไทย) ศึกษาวิจัย “โครงการศึกษาแนวทางและผลกระทบของการจัดทำความตกลงการค้าเสรีไทย-สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป” เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๔ สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

ภาพรวม

ไทยและสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปมีการพึ่งพิงทางการค้าซึ่งกันและกัน การเปิดเสรีจะทำให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุน การถ่ายทอดเทคโนโลยีและการพัฒนาศักยภาพในการแข่งขัน ซึ่งทำให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ลดอุปสรรคทางการค้า เพิ่มปริมาณการค้าระหว่างไทยและสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป ขยายโอกาสธุรกิจบริการของไทย และการเข้าถึงแหล่งวัตถุดิบที่ราคาถูกลง ตลอดจนดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ

ผลประโยชน์

(๑) ไทยจะได้ประโยชน์ในการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยมีอัตราการขยายตัวของรายได้ประชาชาติเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ ๐.๐๙ - ๐.๖๘ หรือคิดเป็นมูลค่าประมาณ ๔๒๖- ๓๐,๗๖๔ ล้านบาท โดยไทยจะได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่ เมื่อความตกลงฯ กำหนดจำนวนรายการสินค้าอ่อนไหว หรือสินค้าที่ยกเว้นจากการเจรจา น้อยที่สุดหรือไม่มีเลยรวมถึงต้องครอบคลุมการเปิดเสรีทั้งด้านสินค้าและบริการ นอกจากนี้ ไทยยังได้ประโยชน์จากการขจัดความไม่แน่นอนที่อาจเกิดจากการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขในโครงการ GSP (Generalized System of Preferences) ของ EFTA ซึ่งจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้กับผู้ประกอบการที่เคยเคยพึ่งพิงสิทธิ GSP ซึ่งปัจจุบันไทยได้รับสิทธิดังกล่าว จาก สวิตเซอร์แลนด์ และนอร์เวย์

(๒) สินค้าที่จะได้รับประโยชน์ ได้แก่ ผัก ผลไม้ เนื้อสัตว์ สินค้าเกษตรและอาหารแปรรูป อัญมณีและเครื่องประดับ

(๓) บริการที่จะได้รับผลประโยชน์ อาทิ นวดไทย ดูแลเด็กและคนชรา ผู้ให้บริการสปา ผู้ปรุงอาหารไทย

ผลกระทบ

(๑) เนื่องจากการลดหรือยกเลิกภาษีศุลกากร ทำให้รายได้ของรัฐที่มาจากการจัดเก็บภาษีศุลกากรมีแนวโน้มที่จะมีสัดส่วนน้อยลง ทั้งนี้ หากภาครัฐสามารถขยายฐานภาษีเงินได้ และภาษีมูลค่าเพิ่ม ก็จะสามารถชดเชยรายได้ภาษีที่ลดลงได้

(๒) ในระยะสั้นประเทศไทยจะขาดดุลการค้าเพิ่มขึ้น เนื่องจากอัตราภาษีนำเข้าเดิมที่ไทยจัดเก็บมีอัตราสูงกว่าอัตราภาษีนำเข้าของสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปมาก แต่ในระยะยาวผลผลิตมวลรวมของประเทศไทยจะขยายตัวสูงทำให้กลับมาเกินดุลการค้า เนื่องจากสินค้าบริการที่เคยมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถปรับเปลี่ยนปัจจัยได้ในระยะสั้น แต่ในระยะยาวสามารถปรับเปลี่ยนได้ทำให้สามารถผลิตและส่งออกสินค้าเพิ่มขึ้น

(๓) สินค้าที่อาจได้รับผลกระทบ ได้แก่ สินค้าประมง และผลิตภัณฑ์ยา

(๔) บริการที่จะได้รับผลกระทบ โทรมนาคมนและการสื่อสาร บริการด้านการเงินและการธนาคาร ประกันภัย และการขนส่ง

๑.๔.๓ การยกเว้นการประกอบการเจรจา

ในการยกเว้นการประกอบการเจรจาความตกลงการค้าเสรีไทยและสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศได้นำร่างกรอบการเจรจาที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการกำกับดูแลการเจรจาความตกลงการค้าเสรีภายใต้คณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (กนศ.) โดยมีรองนายกรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจ (นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี) ในขณะนั้นเป็นประธาน เมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๔ ผนวกกับกรอบการเจรจาความตกลงการค้าเสรีไทย-สหภาพยุโรปที่ผ่านการเห็นชอบจากรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ มาเป็นพื้นฐาน เนื่องจากสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปและสหภาพยุโรปมีความใกล้ชิดทางเศรษฐกิจกันอย่างมาก โดยมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ เงินทุน และบุคคลระหว่างกันอย่างเสรี รวมทั้งมีกฎระเบียบภายในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการค้าใกล้เคียงกัน และเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศได้จัดรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกรอบการเจรจาความตกลงการค้าเสรีไทยและสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป ซึ่งที่ประชุมเห็นด้วยกับร่างกรอบการเจรจาดังกล่าวที่กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศยกเว้นขึ้น

๒. เหตุผลความจำเป็นของไทยในการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีกับสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป

๒.๑ เศรษฐกิจไทยผูกพันกับภาคการค้า การลงทุนระหว่างประเทศ

การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของไทยที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่องในอดีตที่ผ่านมา ได้ส่งผลในการยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชน กระจายความเจริญ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยให้อยู่ในระดับที่ได้รับการยอมรับในปัจจุบัน ปัจจัยที่สำคัญยิ่งในกระบวนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย คือ ภาคเศรษฐกิจต่างประเทศ ซึ่งครอบคลุม การส่งออก การนำเข้า และการลงทุนจากต่างประเทศ จะเห็นได้ว่าสัดส่วนการค้าสินค้าระหว่างประเทศของไทย (ไม่รวมภาคบริการ) ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ สูงถึงร้อยละ ๑๒๘.๑๐ คิดเป็นสัดส่วนของการส่งออกร้อยละ ๖๑.๘๗ และสัดส่วนของการนำเข้าร้อยละ ๖๖.๒๓ ของ GDP ตามประมาณการของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นอกจากนี้ เงินลงทุนจากต่างประเทศถือเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งประการหนึ่งของภาคการลงทุนของไทย โดยในภาคการลงทุนทางตรง เงินลงทุนทางตรงจากต่างประเทศ มีมูลค่าเฉลี่ย ๕ ปี (ปี พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๕๕) ปีละ ๒๔๐,๐๕๑ ล้านบาท โดยในปี ๒๕๕๕ เงินลงทุนทางตรงจากต่างประเทศมีมูลค่า ๒๒๕,๑๕๘ ล้านบาท

โครงสร้างระบบเศรษฐกิจไทย ปี ๒๕๕๕	
ภาคเศรษฐกิจ	สัดส่วนต่อ GDP (%)
ภาคเกษตรกรรม	๘.๔
ภาคอุตสาหกรรม	๓๙.๒
ภาคบริการ	๒๔.๙
การค้าส่ง ค้าปลีก	๑๓.๔
ก่อสร้างและเหมืองแร่	๔.๓
ภาคการค้า	๑๒๘.๑๐
การส่งออก	๖๑.๘๗
การนำเข้า	๖๖.๒๓

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

๒.๒ สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปเป็นคู่ค้าและเป็นพันธมิตรทางยุทธศาสตร์ที่มีความสำคัญเพิ่มขึ้นของ ไทย

สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปประกอบด้วยสมาชิกที่เป็นประเทศขนาดเล็กแต่มีทั้ง ๔ ประเทศ ได้แก่ สวิตเซอร์แลนด์ นอร์เวย์ ไอซ์แลนด์ และลิกเตนสไตน์ มีประชากรรวมประมาณ ๑๒.๓ ล้านคน รายได้ต่อหัวเฉลี่ยประมาณ ๗๒,๘๘๕ เหรียญสหรัฐฯ/ปี นับว่าสูงเป็นอันดับต้นๆของโลก นอกจากนี้ สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปมีความชำนาญในการผลิตเครื่องจักรกลที่ใช้ในอุตสาหกรรมหนัก และอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง มีภาคบริการเป็นส่วนสำคัญของเศรษฐกิจ อาทิ สาขาการเงิน การธนาคาร การประกันภัย และสาขาโทรคมนาคม เป็นต้น สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปเป็นกลุ่มประเทศที่มีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจต่อเวทีการค้าระหว่างประเทศและเศรษฐกิจโลก และมุ่งดำเนินความสัมพันธ์ทางการค้ากับประเทศต่างๆ ทั้งการค้าสินค้า การค้าบริการ และการลงทุน โดยใช้ความตกลงการค้าเสรีในการเสริมสร้างและขยายเครือข่ายพันธมิตรทางเศรษฐกิจในทุกภูมิภาค ปัจจุบันมีความตกลงการค้าเสรีกับประเทศต่างๆรวม ๒๖ ฉบับ ครอบคลุม ๓๖ ประเทศ และอยู่ระหว่างการเจรจา ๘ ฉบับ โดย ๓ ฉบับการเจรจาหยุดชะงักอยู่ รวมทั้งไทยเป็น ๑ ใน ๓ ประเทศนั้น ส่งผลให้สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปมีเครือข่ายการค้าเสรีที่อาจกล่าวได้ว่าครอบคลุมกว้างขวาง โดยในประเทศสมาชิกอาเซียน สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปได้มีการจัดทำความตกลงการค้าเสรีไปแล้วกับ สิงคโปร์ และอยู่ระหว่างเร่งรัดให้บรรลุการเจรจากับอินโดนีเซีย เวียดนาม และมาเลเซีย

การเปิดเสรีการค้าระหว่างไทยกับสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปจะเป็นโอกาสให้กับผู้ประกอบการไทยในการขยายตลาดส่งออกสินค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าที่ไทยมีศักยภาพในการแข่งขันสูง อาทิ สินค้าเกษตรและอาหาร ไปยังประเทศสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปมากขึ้น รวมทั้งยังเป็นการเพิ่มความร่วมมือ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีระหว่างกัน และสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนถึงเสถียรภาพและความสัมพันธ์ด้านการค้า และการลงทุนระหว่างไทย-สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป ซึ่งจะดึงดูดการลงทุนจากสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปในระยะยาว โดยใช้ไทยเป็นฐานการผลิต นำเข้าวัตถุดิบจากสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปมาผลิตหรือประกอบในไทย เพื่อส่งออกไปยังภูมิภาคเอเชีย และยังคงช่วยให้ไทยสามารถเข้าถึงแหล่งวัตถุดิบได้หลากหลายมากขึ้นและลดต้นทุนการผลิต สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปมีความก้าวหน้าในด้านต่างๆ เช่น เทคโนโลยี นวัตกรรม การศึกษาดังนั้น การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป ในสาขาดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมการพัฒนาประเทศไทยในระยะยาวและยั่งยืน

ในมิติการค้า ในปี ๒๕๕๕ สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปเป็นคู่ค้าสำคัญอันดับ ๑๐ และเป็นตลาดส่งออกและนำเข้าอันดับ ๘ ของไทย การค้ารวมของไทยกับสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปสูงกว่า ๑.๓ หมื่นล้านเหรียญสหรัฐฯ คิดเป็นร้อยละ ๒.๘ ของการค้ารวมของไทย ซึ่งมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา (๒๕๕๑-๒๕๕๕) ประมาณร้อยละ ๓๗.๗๘ โดยไทยส่งออกไปยังสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปมูลค่า ๕.๗ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ คิดเป็นร้อยละ ๒.๕ ของการค้ารวมของไทย ซึ่งมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา (๒๕๕๑-๒๕๕๕) ประมาณร้อยละ ๒๙.๙ ในส่วนของการนำเข้า ไทยนำเข้าจากสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปมูลค่า ๗.๗ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ คิดเป็นร้อยละ ๓.๑ ของการค้ารวมของไทย ซึ่งมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา (๒๕๕๑-๒๕๕๕) ประมาณร้อยละ ๕๒.๙ จึงเห็นได้ว่า สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปมีความสำคัญต่อการค้าระหว่างประเทศของไทยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

ความสำคัญของสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปต่อการค้าไทย ปี พ.ศ. ๒๕๕๕			
ด้าน	มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	สัดส่วน (%)	ลำดับความสำคัญของคู่ค้า
การค้ารวม	๑๓,๔๕๕	๒.๘	๑๐ รองจาก อาเซียน ญี่ปุ่น จีน สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย ฮังการี เกาหลีใต้
การส่งออก	๕,๗๓๑	๒.๕	๘ รองจาก อาเซียน จีน ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป ฮังการี ออสเตรเลีย
การนำเข้า	๗,๗๒๓	๓.๑	๘ รองจาก ญี่ปุ่น อาเซียน จีน สหภาพยุโรป สหราชอาณาจักร ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์

สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปจะเป็นตลาดส่งออกสินค้าที่สำคัญของไทย ทั้งสินค้าเกษตร เกษตรแปรรูปและ อุตสาหกรรม แต่สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปยังมีอัตราการนำเข้าสูงในสินค้าบางรายการ ได้แก่ สินค้าเกษตรพื้นฐาน ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ ผลิตภัณฑ์นม สินค้าอาหาร ผักและผลไม้ เป็นต้น และใช้มาตรการที่มีใช้ภาษี โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับสินค้าที่มีศักยภาพส่งออกที่สำคัญของไทย เช่น ข้าวและไก่ เป็นต้น ทำให้ในปัจจุบันสินค้าไทยดังกล่าวไม่สามารถเข้าสู่ตลาดสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปได้อย่างเต็มที่เท่าที่ควร

ด้านการลงทุน สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปเป็นผู้ลงทุนอันดับ ๖ ในไทย การลงทุนโดยตรงจากสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ มีมูลค่าเท่ากับ ๒,๙๓๖.๖๑ ล้านเหรียญสหรัฐฯ อุตสาหกรรมที่สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปเข้ามาลงทุนในไทย ได้แก่ อุตสาหกรรมการผลิตยางและพลาสติก ธุรกิจ อสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจการเงินและการประกันภัย การค้าปลีกค้าส่ง การซ่อมรถยนต์และมอเตอร์ไซด์ ธุรกิจการให้บริการที่พักและบริการด้านอาหาร อุตสาหกรรมการผลิตเคมีภัณฑ์ เป็นต้น

การลงทุนจากต่างประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๕)	
หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐฯ	
ลำดับที่/ประเทศ	มูลค่า
๑. ญี่ปุ่น	๑๐,๕๖๔.๙๕
๒. อาเซียน	๖,๔๑๔.๒๗
๓. สหภาพยุโรป	๕,๗๓๘.๒๖
๔. จีน	๓,๗๔๑.๒๘
๕. กลุ่มประเทศตะวันออกกลาง	๓,๔๔๖.๖๘
๖. สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป	๒,๙๓๖.๖๑

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

๒.๓ สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปมีบทบาทสำคัญในระบบเศรษฐกิจโลก

ในปี ๒๕๕๕ สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป ส่งออกสินค้ามูลค่า ๓.๙ แสนล้านเหรียญสหรัฐฯ (คิดเป็นส่วนแบ่งของโลกร้อยละ ๒.๑) โดยสินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ เชื้อเพลิงและน้ำมัน ผลิตภัณฑ์เวชภัณฑ์ เครื่องจักรและผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม นาฬิกาและส่วนประกอบ อัญมณีและเครื่องประดับ เป็นต้น และนำเข้าสินค้ามูลค่า ๒.๘ แสนล้านเหรียญสหรัฐฯ (คิดเป็นส่วนแบ่งของโลกร้อยละ ๑.๕) โดยสินค้านำเข้าสำคัญ ได้แก่

เครื่องจักรและผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ยานพาหนะ เชื้อเพลิงและน้ำมัน เครื่องจักรไฟฟ้า ผลิตภัณฑ์เวชภัณฑ์ สำหรับคู่ค้าสำคัญ ได้แก่ สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา และจีน

ในปี ๒๕๕๔ สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป มีมูลค่าการส่งออกและนำเข้าบริการ ๑.๔ แสนล้าน เหรียญสหรัฐฯ และ ๙.๓ หมื่นล้านเหรียญสหรัฐฯ คิดเป็นส่วนแบ่งของโลกร้อยละ ๓.๔ และ ๒.๓ ตามลำดับ โดย บริการที่สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปส่งออกและนำเข้ามากที่สุด คือ การขนส่ง รองลงมาคือ การท่องเที่ยว

การค้าสินค้า สวิตเซอร์แลนด์และลักเซมเบิร์กมีศักยภาพในการผลิตนาฬิกาและส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์เวชกรรมและเภสัชกรรม เครื่องเพชรพลอย เงินแท่งและทองคำ อาหาร นอร์เวย์มีศักยภาพในการผลิต และค้นหาน้ำมัน และอุตสาหกรรมประมงในทะเล โดยเฉพาะปลาแซลมอน ขณะที่ไอซ์แลนด์มีศักยภาพในการผลิตก๊าซธรรมชาติ โดยเฉพาะพลังงานน้ำและความร้อนใต้ดินธรรมชาติ

การค้าบริการ สวิตเซอร์แลนด์และลักเซมเบิร์กมีศักยภาพในธุรกิจการเงินและการธนาคาร และการประกันภัย นอร์เวย์มีศักยภาพในธุรกิจโทรคมนาคมและการเดินเรือ ขณะที่ไอซ์แลนด์มีศักยภาพในธุรกิจการท่องเที่ยว

การลงทุน สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปเป็นผู้ลงทุนรายใหญ่เป็นอันดับที่ ๔ ของโลก ส่วนใหญ่ลงทุนในยุโรป สินค้า/บริการสำคัญที่มีการลงทุนลำดับต้นๆ ของโลก ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหาร ผลิตภัณฑ์ เภสัชกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพ น้ำมันและก๊าซ การธนาคาร และวิศวกรรมศาสตร์ เป็นต้น

๓. ผลกระทบที่สำคัญหากไทยไม่ทำความตกลงการค้าเสรีไทย-สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป

๑) การรวมกลุ่มเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จะทำให้อาเซียนเป็นตลาดและฐานการผลิตร่วมกัน รวมทั้งทำให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ และการลงทุนอย่างเสรีมากขึ้น จึงดึงดูดให้นักลงทุนต่างชาติย้ายฐานการลงทุนมาในอาเซียนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การลงทุนเพื่อผลิตสินค้า และส่งออกไปทั่วโลก อย่างไรก็ตาม ณ ขณะนี้ สมาชิกอาเซียนต่างใช้กลยุทธ์เพื่อดึงดูดการลงทุนต่างประเทศ ดังกล่าว โดยการทำ ความตกลงการค้าเสรีกับประเทศต่างๆ รวมทั้งสหภาพยุโรป และสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป คือ สิงคโปร์ รวมถึงอินโดนีเซีย มาเลเซีย และเวียดนาม ซึ่งอยู่ระหว่างการจัดทำความตกลงการค้าเสรีกับสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป ปัจจัยเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของไทย ทำให้เกิดการย้ายฐานการลงทุนของสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปไปยังประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น ทำให้ไทยสูญเสียโอกาสในการเป็น ศูนย์กลาง (Hub หรือ Gateway) ในภาคอุตสาหกรรมที่สำคัญ อาทิเช่น อุตสาหกรรมอาหาร สินค้าและบริการ ในอุตสาหกรรมการสื่อสารโทรคมนาคม เป็นต้น

๒) การจัดทำความตกลงการค้าเสรีกับสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป จะสร้างโอกาสแก่ไทยในการเป็นศูนย์กลาง (Hub/Gateway) ของสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปด้านการค้าและการลงทุนในอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคอุตสาหกรรมสำคัญ เช่น อาหารแปรรูป เทคโนโลยีชีวภาพ เวชภัณฑ์และเภสัชกรรม และเคมีภัณฑ์ รวมทั้งภาคบริการทางการเงินและการธนาคาร นอกจากนี้ยังเป็นการรักษาความสามารถในการแข่งขันของไทยในตลาดสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปอีกด้วย ทั้งนี้ สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปเป็นกลุ่มประเทศ ผู้ค้าสินค้า (merchandise trade) สำคัญของโลกลำดับ ๑๑ มูลค่าประมาณ ๗.๐๓ แสนล้านเหรียญสหรัฐฯ มีสัดส่วนร้อยละ ๑.๙ ของมูลค่าการค้าสินค้าของโลก และเป็นลำดับที่ ๗ ของผู้ค้าสินค้าบริการ (Commercial service) สำคัญของโลก มูลค่าประมาณ ๒.๓ แสนล้านเหรียญสหรัฐฯ มีสัดส่วนร้อยละ ๒.๘ ของมูลค่าการค้า สินค้าบริการของโลก นอกจากนี้ สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปยังเป็นผู้ลงทุนรายสำคัญอันดับ ๔ ของโลก โดยลงทุนในประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปเป็นหลัก และเพิ่มการลงทุนในเอเชียมากขึ้น โดยในปี ๒๕๕๕ สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปเป็นผู้ลงทุนอันดับ ๖ ในไทย มีมูลค่าการลงทุนประมาณ ๒,๙๓๖ ล้านเหรียญสหรัฐฯ ดังนั้น โดยที่ไทยเป็นประเทศที่ส่งออกสินค้าไปสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปสูงเป็นอันดับ ๒ ของอาเซียน (รองจาก

เวียดนาม) และเป็นผู้รับการลงทุนโดยตรงจากสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปเป็นอันดับที่ ๒ (รองจากสิงคโปร์) การทำความตกลงการค้าเสรีกับสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปจะเปิดโอกาสให้ไทยสามารถเป็นฐานในการผลิต และแหล่งรองรับการลงทุนของสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปซึ่งจะช่วยให้ไทยได้ประโยชน์จากประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) มากขึ้น นอกจากนี้ นอร์เวย์ยังมีกองทุนเพื่อการเกษียณอายุของนอร์เวย์ (Norway's Government Pension Fund) ซึ่งเป็นกองทุนที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในกองทุนความมั่งคั่งแห่งชาติ (Sovereign Wealth Fund-SWF) ของโลก ซึ่งบริหารสินทรัพย์ประมาณ ๖.๑ แสนล้านเหรียญสหรัฐฯ มีความสนใจที่จะเข้ามาลงทุนในไทย โดยหากไทยมีการจัดทำความตกลงการค้าเสรีกับสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป ก็จะช่วยสร้างความมั่นใจให้กับนอร์เวย์เข้ามาลงทุนในไทยมากขึ้น

๓) การจัดทำความตกลงการค้าเสรีกับสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปจะรักษาโอกาสทางการแข่งขันของสินค้าและบริการของไทยในตลาดสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปไม่ให้สูญเสียแก่ประเทศคู่แข่งที่ได้รับสิทธิพิเศษจากการจัดทำความตกลงการค้าเสรีกับสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป ขยายโอกาสทางการตลาดเพิ่มเติมในการส่งออกสินค้าและบริการของไทย และโอกาสในการลงทุนดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการไทยในสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป และเพื่อให้ผู้บริโภครองไทยได้ใช้สินค้าและบริการที่มีคุณภาพ รวมทั้งเพื่อส่งเสริมให้มีการลงทุนจากต่างชาติ ในภาคการผลิตและบริการ ซึ่งจะทำให้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการพัฒนาขีดความสามารถของไทย

๔) นอกจากนี้ สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปยังเป็นกลุ่มประเทศสำคัญที่ให้สิทธิพิเศษทางศุลกากร (Generalized System of Preference: GSP) แก่ประเทศกำลังพัฒนามาตั้งแต่ปี ๒๕๒๑ สินค้าของไทยที่ใช้สิทธิ GSP ของนอร์เวย์ ได้แก่ อาหาร และอาหารแปรรูป ผักและผลไม้แปรรูป เสื้อผ้าสำเร็จรูป ข้าวโพด อาหารสัตว์ เป็นต้น และสินค้าของไทยที่ใช้สิทธิ GSP ของสวีเดนและแลนด์ ได้แก่ อาหารแปรรูปจากเนื้อสัตว์ อาหารทะเลแปรรูป เครื่องสำอางค์ สี/เคมีภัณฑ์ ไม้และผลิตภัณฑ์ ผักและผลไม้แปรรูป เสื้อผ้าสำเร็จรูป เป็นต้น ซึ่งการทำความตกลงการค้าเสรีกับสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปจะทำให้สินค้าส่งออกของไทยทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้าเป็นการถาวร ทดแทนการได้รับสิทธิพิเศษ GSP ซึ่งเป็นการให้สิทธิชั่วคราวเท่านั้น

๕) ผลกระทบต่อเนื่องจากการย้ายฐานการผลิตและการลงทุนต่างชาติ คือ การไม่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย ซึ่งจะมีผลกระทบต่อเนื่องไปยังการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

๔. วัตถุประสงค์และเป้าหมายการเจรจาในภาพรวมกับสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป

๔.๑ หลักการและวัตถุประสงค์

เพื่อรักษาโอกาสทางการแข่งขันในตลาดไม่ให้สูญเสียไปกับประเทศอื่นที่มีการจัดทำความตกลงการค้าเสรีกับสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป ขยายโอกาสทางการตลาดเพิ่มเติมในการส่งออกสินค้าและบริการของไทย เสริมสร้างโอกาสในการลงทุนดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการไทยในประเทศสมาชิกสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป ให้ผู้บริโภครองไทยได้ใช้สินค้าและบริการที่มีคุณภาพ รวมทั้งเพื่อรักษาและดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศในภาคการผลิตและบริการ ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจและเพิ่มความสามารถของการส่งออกของไทย โดยคำนึงถึงระดับการพัฒนา หลักการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน มีภูมิคุ้มกัน และความพร้อมของกฎหมายภายในประเทศ รวมทั้งให้มีระยะเวลาในการปรับตัวและมีมาตรการรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

๔.๒ เป้าหมายการเจรจา

๔.๒.๑ เจรจาให้ได้ประโยชน์ในภาพรวมสูงสุดกับประเทศ นำมาสู่การพัฒนาศักยภาพและความสามารถทางการแข่งขันของไทยในระยะยาว โดยยังคงรักษาสิทธิในการใช้นโยบายสาธารณะที่จำเป็น

๔.๒.๒ ให้ได้รับความร่วมมือในสาขาที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศและส่งเสริมเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ พร้อมทั้งยกระดับมาตรฐานด้านความปลอดภัยอาหาร พลังงาน สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสังคมของไทย

๕. กรอบการเจรจาในแต่ละประเด็น

รัฐบาลได้วางกรอบการเจรจาในแต่ละประเด็น ดังนี้

๑. การค้าสินค้า

๑.๑ ให้มีการลดหรือยกเลิกอากรศุลกากร ค่าธรรมเนียมอื่นใดที่เรียกเก็บจากสินค้านำเข้า โดยให้ครอบคลุมการค้าระหว่างกันให้มากที่สุด

๑.๒ เน้นให้ลดภาษีในสินค้าที่ไทยมีศักยภาพส่งออก โดยให้มีความสมดุลระหว่างสินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรม

๑.๓ ให้มีการลดหรือเลิกมาตรการและอุปสรรคทางการค้าที่มีใช้ภาษีให้มากที่สุด

๑.๔ ให้มีระยะเวลาในการปรับตัวที่เหมาะสมแก่สินค้าที่มีความอ่อนไหว รวมทั้งมาตรการอื่นๆ เพื่อลดผลกระทบจากการลดภาษี

๑.๕ ให้ใช้พิกัดศุลกากรตามมาตรฐานระหว่างประเทศตามที่คู่ภาคีตกลงกันหรือตามมาตรฐานขององค์การระหว่างประเทศที่คู่ภาคีเป็นสมาชิกอยู่ และหากมีการปรับแก้ไขพิกัดศุลกากรตามมาตรฐานดังกล่าว ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในข้อผูกพันของประเทศไทย ก็สามารถกระทำได้ หากการเปลี่ยนแปลงนั้นไม่กระทบต่อผลประโยชน์ในภาพรวมของประเทศไทยตามข้อผูกพันที่มีอยู่เดิม

๒. พิธีการศุลกากรและการอำนวยความสะดวกทางการค้า

๒.๑ ให้มีความร่วมมือในด้านพิธีการศุลกากร เพื่อลด/ขจัดอุปสรรคทางการค้าระหว่างกัน และไม่สร้างภาระต้นทุนที่ไม่เหมาะสม

๒.๒ ให้มีความร่วมมือเพื่อเพิ่มการอำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างไทยและสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป

๓. กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า

๓.๑ กำหนดกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าให้สอดคล้องกับโครงสร้างการผลิตให้มากที่สุด

๓.๒ กำหนดกฎเกณฑ์ที่ชัดเจน มีการบังคับใช้อย่างโปร่งใส และเท่าเทียมกัน และลดความเป็นอุปสรรคทางการค้าของสินค้าไทยมากที่สุด

๓.๓ ร่วมมือจัดทำและ/หรือปรับปรุงระเบียบปฏิบัติในการรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าให้โปร่งใส มีประสิทธิภาพ ไม่สร้างภาระต้นทุนที่ไม่เหมาะสม และอำนวยความสะดวกทางการค้าให้มีประสิทธิภาพ

๓.๔ ให้ใช้พิกัดศุลกากรตามมาตรฐานระหว่างประเทศตามที่คู่ภาคีตกลงกันหรือตาม

มาตรฐานขององค์การระหว่างประเทศที่คู่ภาคีเป็นสมาชิกอยู่ และหากมีการปรับแก้ไขพิภักด์ศุลกากรตาม มาตรฐานดังกล่าว ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในข้อผูกพันของประเทศไทย ก็สามารถกระทำได้ หากการ เปลี่ยนแปลงนั้น ไม่กระทบต่อผลประโยชน์ในภาพรวมของประเทศไทยตามข้อผูกพันที่มีอยู่เดิม

๔. มาตรการเยียวยาทางการค้า

๔.๑ มาตรการปกป้อง

- ให้มีมาตรการปกป้องสองฝ่าย ระหว่างไทยและสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปเพื่อ ปกป้องและ/หรือเยียวยาภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมภายในประเทศที่ได้รับผลกระทบอย่างร้ายแรงจากการ ทะลักเข้าสู่ตลาดของสินค้านำเข้า ภายหลังจากที่ความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทยกับสมาคมการค้าเสรีแห่ง ยุโรปมีผลบังคับใช้

๔.๒ มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุน

- ให้มีแนวทางการใช้มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดและมาตรการตอบโต้การ อุดหนุนที่สอดคล้องกับหลักการของความตกลงขององค์การการค้าโลก

- ผลักดันให้มีการบรรจุประเด็นสำคัญที่ทั้งสองฝ่ายมีแนวทางร่วมกันในการ เจรจรรอบโดฮา

๕. มาตรการปกป้องด้านดุลการชำระเงิน

ให้มีมาตรการปกป้องกรณีที่เกิดปัญหาด้านดุลการชำระเงิน

๖. มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช

๖.๑ เน้นย้ำให้การใช้มาตรการสุขอนามัยใช้ได้เฉพาะมาตรการที่สอดคล้องตาม ความตกลงขององค์การการค้าโลก

๖.๒ จัดตั้งกลไกการหารือ รวมทั้งระบุหน่วยงานที่รับผิดชอบการติดต่อระหว่างกัน เพื่อให้สามารถจัดการกับปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้มาตรการสุขอนามัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๗. อุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า

๗.๑ เน้นย้ำให้การใช้มาตรการด้านอุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้าใช้ได้เฉพาะมาตรการ ที่สอดคล้องตามความตกลงขององค์การการค้าโลก

๗.๒ จัดตั้งกลไกการหารือ รวมทั้งระบุหน่วยงานที่รับผิดชอบการติดต่อระหว่างกัน เพื่อให้สามารถจัดการกับปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการใช้มาตรการกีดกันทางเทคนิคได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

๘. การค้าบริการ

๘.๑ เปิดเสรีภาคบริการอย่างค่อยเป็นค่อยไป

๘.๒ ให้เปิดเสรีบริการในสาขาที่ไทยมีศักยภาพ และมีความพร้อม รวมถึงให้มีการอำนวยความสะดวกให้ผู้บริหารและบุคลากรที่มีฝีมือทุกระดับของไทยสามารถเข้าไปทำงานในสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปได้

๘.๓ เปิดตลาดการค้าบริการของไทยในสาขาที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ

๘.๔ ให้ความสำคัญสิทธิของทางการในการใช้มาตรการที่จำเป็น เช่น เพื่อรักษาเสถียรภาพทางระบบการเงิน การธนาคาร การเคลื่อนย้ายเงินทุน อัตราแลกเปลี่ยน และสิทธิในการใช้มาตรการเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ที่อาจกระทบต่อดุลการชำระเงิน เป็นต้น

๙. การลงทุน

๙.๑ ให้มีกฎเกณฑ์ที่ชัดเจนครอบคลุมเรื่องการเปิดเสรีครอบคลุมธุรกิจที่นอกเหนือจากภาคบริการ

๙.๒ ให้เปิดเสรีการลงทุนในสาขาที่ไทยมีศักยภาพ และมีความพร้อม รวมถึงให้มีการอำนวยความสะดวกให้ผู้บริหารและบุคลากรที่มีฝีมือทุกระดับของไทยสามารถเข้าไปทำงานในสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปได้

๙.๓ เปิดให้มีการลงทุนในสาขาที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ

๙.๔ ให้ลดมาตรการทางกฎหมายและทางการบริหารที่เป็นอุปสรรคต่อการลงทุนระหว่างประเทศ โดยคำนึงถึงความจำเป็นในการใช้มาตรการและการกำหนดเงื่อนไขด้านการลงทุนที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศ

๙.๕ เปิดโอกาสให้สามารถใช้กระบวนการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศเป็นทางเลือกหนึ่งในการระงับข้อพิพาท และผลักดันให้มีกลไกหรือเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการลงทุนเฉพาะเรื่อง

๙.๖ ให้ความสำคัญสิทธิของทางการในการใช้มาตรการที่จำเป็น เช่น เพื่อรักษาเสถียรภาพทางระบบการเงิน การธนาคาร การเคลื่อนย้ายเงินทุน อัตราแลกเปลี่ยน และสิทธิในการใช้มาตรการเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ที่อาจกระทบต่อดุลการชำระเงิน เป็นต้น

๑๐. การระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐ

ให้จัดตั้งกระบวนการระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐภาคีที่เกี่ยวข้องกับการตีความหรือการใช้บังคับความตกลงโดยให้มีขั้นตอนและกลไกที่ชัดเจน โปร่งใส และเป็นธรรมแก่รัฐภาคีคู่พิพาท โดยให้เป็นไปตามหลักการและกลไกการระงับข้อพิพาทที่ยอมรับโดยสากล

๑๑. ทรัพย์สินทางปัญญา

๑๑.๑ ให้ระดับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาสอดคล้องกับระดับการคุ้มครองตามความตกลงขององค์การการค้าโลกและ/หรือความตกลงระหว่างประเทศที่ไทยเป็นภาคี

๑๑.๒ ให้มีการบังคับใช้กฎหมายที่สอดคล้องกับระดับการพัฒนาของประเทศ

๑๑.๓ ส่งเสริมการใช้ความยืดหยุ่น ข้อยกเว้น และข้อจำกัดในการคุ้มครองทรัพย์สินทาง

ปัญหาอย่างสมดุลระหว่างเจ้าของสิทธิ ผู้บริโภค และสาธารณชนโดยรวม รวมถึงเปิดโอกาสให้มีการเข้าถึงยาจำเป็นในราคาที่เหมาะสม และเป็นธรรม

๑๑.๔ ไม่ให้มีข้อจำกัดใดๆ ในการใช้ความยืดหยุ่นและข้อยกเว้นภายใต้ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาขององค์การการค้าโลก (TRIPS) และปฏิญญาโตฮาว่าด้วยความตกลง TRIPS และสาธารณสุข รวมถึงมติของคณะมนตรีทั่วไปว่าด้วยการปฏิบัติตามย่อหน้าที่ ๖ ของปฏิญญา โตฮา เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๖ และพิธีสารแก้ไขความตกลง TRIPS เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๔๘

๑๑.๕ ร่วมมือกันในการพัฒนาระบบทรัพย์สินทางปัญญา การส่งเสริมการสร้างสรรค์ การคุ้มครอง และการใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ซึ่งรวมถึงการส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยี การคุ้มครองภูมิปัญญาท้องถิ่น และทรัพยากรชีวภาพของไทย

๑๒. การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ

๑๒.๑ ให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการจัดซื้อโดยรัฐเกี่ยวกับโครงสร้างระบบบริหารจัดการภาครัฐ การงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑๒.๒ ส่งเสริมให้มีความโปร่งใสในกระบวนการและขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง

๑๒.๓ ให้มีการเจรจาในประเด็นที่เห็นว่ามีประโยชน์ต่อไทย

๑๓. ความโปร่งใส

สนับสนุนให้มีกฎหมายและข้อบังคับภายในที่มีความโปร่งใส และมีกระบวนการในการเผยแพร่กฎหมายและข้อบังคับดังกล่าวให้แก่สาธารณชนและผู้ประกอบการ และจะต้องพยายามจัดให้มีระยะเวลาตามสมควรระหว่างเวลาที่ประกาศหรือเผยแพร่กฎหมายและข้อบังคับดังกล่าวต่อสาธารณชนกับเวลาที่กฎหมายและข้อบังคับนั้นมีผลใช้บังคับ

๑๔. การแข่งขัน

๑๔.๑ ส่งเสริมให้มิใช่เป็นการแข่งขันเสรีเป็นธรรมผ่านมาตรการกำกับดูแลการแข่งขันที่เหมาะสมภายใต้กฎหมายและระเบียบภายในประเทศของแต่ละฝ่าย

๑๔.๒ ให้มีความร่วมมือทางวิชาการและการประสานงาน ระหว่างหน่วยงานกำกับดูแลการแข่งขันของไทยและสมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป

๑๕. การค้าและการพัฒนาที่ยั่งยืน

๑๕.๑ ให้ใช้ระเบียบ ข้อบังคับ หรือกฎหมายภายในประเทศที่มีอยู่และเปิดโอกาสให้กำหนดมาตรฐานสิ่งแวดล้อมภายในประเทศเพิ่มเติมในอนาคต

๑๕.๒ ประเทศคู่ภาคีจะต้องไม่ใช้นโยบายด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม เช่น มาตรการด้านสิ่งแวดล้อม และมาตรฐานแรงงาน และการเปลี่ยนแปลงสภาวะอากาศโลก เป็นต้น มาเป็นเครื่องมือกีดกันทางการค้า

๑๕.๓ ยืนยันการปฏิบัติตามพันธกรณีหรือข้อตกลงด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศไทย เป็นสมาชิกในปัจจุบันและอนาคต

๑๕.๔ ส่งเสริมให้มีความช่วยเหลือด้านการเสริมสร้างองค์ความรู้และการพัฒนา เทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการสิ่งแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงสภาวะอากาศโลก

๑๕.๕ ส่งเสริมการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบภายในด้านแรงงานที่ใช้บังคับอยู่ของ แต่ละฝ่าย

๑๕.๖ ส่งเสริมให้มีความร่วมมือเพื่อการพัฒนาด้านแรงงาน

๑๖. ความร่วมมือ

๑๖.๑ ให้มีความร่วมมือทางวิชาการ และการเสริมสร้างขีดความสามารถของผู้ประกอบการ รวมทั้งผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม และเกษตรกร

๑๖.๒ ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือด้านเศรษฐกิจที่อยู่ในความสนใจของทั้งสองฝ่าย

๑๗. เรื่องอื่นๆ ที่จะเป็นประโยชน์กับประเทศไทยในภาพรวม

๖. การดำเนินการต่อไป

หลังจากได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา รัฐบาลจะประกาศการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีกับ สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรปตามกำหนดการที่จะหารือระหว่างกันโดยจะเจรจาภายในขอบเขตของการเจรจาใน ประเด็นต่างๆ ที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา จะมีกลไกการหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และในการเจรจา จะประสานงานกับรัฐสภาอย่างใกล้ชิด จะเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชนที่สนใจได้รับทราบความ คืบหน้าในระหว่างการเจรจา เมื่อการเจรจาเสร็จสิ้นแล้ว จะจัดให้มีการประเมินผลการเจรจา และในกรณีที่มีการ ปฏิบัติตามความตกลงก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนหรือผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม จะมีการ ดำเนินการแก้ไข หรือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบนั้นอย่างรวดเร็ว เหมาะสม และเป็นธรรม ทั้งนี้ เพื่อให้การเจรจา มีความรอบคอบครบถ้วน ได้ผลประโยชน์ที่สมดุลต่อเกษตรกร ผู้ประกอบการ ผู้บริโภค และระบบเศรษฐกิจไทย โดยรวม

กระทรวงพาณิชย์
กรกฎาคม ๒๕๕๖